

እቲ ናይ ውህደት ዕድላት

ናይ ውህደት ዕድላት ንወጻእተኛታት ምስቶም ልሙዳት መዋቕራት ብዝሓሸ ከተሓሳስርዎን ብቐሊሉ ክኣትውዎን ይሕግዝ። ንኣብነት፡ ትምህርቲ፡ ስልጠና፡ ስራሕ፡ ክንክን ጥዕና። በዚ መገዲ እዚ ወጻእተኛታት ኣብ ህይወት ሕብረተሰብ ብዝበለጸ ክሳተፉ ይኽእሉ እዮም።

1. ሓበሬታን ምኽርን

ናብ canton du Jura ዝኣትዉ ሰባት ብዛዕባ እዚ ዝስዕብ ሓበሬታን ምኽርን ይረኽቡ፡ ንኣብነት፡-

- መዓልታዊ ህይወት
- መሰላትን ግዴታታትን
- ፈረንሳይኛ ትምህርትታት
- ሓገዝ ንእሽቶ ቆልዑ
- ስልጠና
- ስራሕ
- ካብ ዓሌታውነት ምክልኻል።

ኣብ እዋን ምምጻእ፡ ሰባት ናብ ናይ እንኳዕ ደሓን መጻእኹም ክፍሊ ይዕደሙ። እቲ ምምሕዳር እቲ ካንቶን ድማ ይቐበሎም፤ ብዛዕባ ህይወት እቲ ካንቶንን ብዛዕባ ጠቓሚ ኣገልግሎታትን ድማ ሓበሬታ ይህብዎም። ተወሳኺ ሓበሬታን ምኽርን ብዛዕባ ውህደትን ኣንጻር ዓሌታዊነት ምቅላስን እንተ ደሊኹም ምስቲ ቤት ጽሕፈት ርክብ ግበሩ፡-

ቤት ጽሕፈት ውህደት ወጻእተኛታትን ኣንጻር ዓሌታውነትን (Bureau de l'Intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme)

Faubourg des Capucins 20 - 2800 Delémont

ኢመይል፡- secr.bi@jura.ch

ስልኪ፡- 032 420 51 12

ሶኒን ሓሙስን ካብ 8:30 ክሳብ 12:00 ከምኡውን ካብ 13:30 ክሳብ 16:30

ዓርቢ ካብ 8:30 ክሳብ 12:00 ከምኡውን ካብ 13:30 ክሳብ 16:00.

እቲ AJAM ብፍላይ ነቶም ካብ ዑቕባ ዝመጹ ሰባት ናይ ሓበሬታን ምኽርን ኣገልግሎት ይህብ።

ናይ ሰነድ ማእከል ንኩሉ

ኣብ ቤት መጽሓፍቲ ካንቶን Jura ኣብ Porrentruy፡ ማእከል ሰነዳት ንኩሉ ሰብ ክፋት እዩ፤ ንህዝቢ ይኹን ንበዓል ሞያታት። ብዛዕባ ናይ ውህደትን ዓሌታውነትን ዝብሉ ኣርእስታት ሓበሬታ ይርከብ።

2. ፈረንሳይኛ ትምህርትታት

ፈረንሳይኛ ምምሃር፡ ንሕድሕድኩም ጽቡቕ ክትረዳድኡን ስራሕ ወይ ስልጠና ክትረኽቡ ኣገዳሲ እዩ።

ንመዓልታዊ ጸገማት ንምግባም እውን ይሕግዝ።

ናይ ፈረንሳይኛ ትምህርትታት ኣብ canton du Jura

እቲ መደብ COMUNICA ካብ መባእታዊ (A1) ክሳብ ላዕለዊ (B2) ናይ ፈረንሳይኛ ትምህርትታት ንወጻእተኛታት የቐርብ። እዞም ትምህርትታት እዚኦም ክባራት ኣይኮኑን። ኣብ መደብ COMUNICA'ውን ነቶም ፊደላትና ዘይፈልጡ ወይ ንምንባብን ምጽሓፍን ዝጽገሙ ሰባት ዝምልከት ትምህርቲ ኣሎ፤ ናይ ምንባብን ምጽሓፍን ትምህርቲ።

ገለ ምምሕዳራት ከተማታት ናይ ምዝገባ ክፍሊት ብከፊል ይኸፍሉ እዮም።

ማእከል ምንቕስቓስን ስልጠናን ንደቂ ኣንስትዮን ስድራቤታትን (Le Centre d'animation et de formation pour femmes et familles (CAFF)) ንደቂ ኣንስትዮ ናይ ፈረንሳይኛ ትምህርቲ ይህብ፤ ኣብ ቦትኡ ድማ ናይ ቆልዑ ምክንኻን ኣገልግሎት ይህብ። እዞም ትምህርትታት እዚኦም ክባራት ኣይኮኑን።

ኣብዚ ከባቢ ካልኣት ናይ ፈረንሳይኛ ትምህርትታት ኣለዉ እዮም።

AJAM ብተወሳኺ ናይ ትምህርትታት ቋንቋ ብፍላይ ካብ ዑቕባ ንዝመጹ ሰባት ይህብ

ናይ ፈረንሳይኛ ደረጃኹም ክንደይ እዩ?

ናይ ሓደ ሰብ ናይ ቋንቋ ፈረንሳይኛ ደረጃ ንምፍላጥ፡ “ እቲ ናይ ቋንቋታት ናይ ምምሃር፡ ምስትምሃር፡

ምግምጋም (CEFR) ዝበሃል ናይ ሓባር ኤውሮጳዊ መወከሲ ማዕቀብ” እዩ ዝጥቀም።

እዚ ማዕቀብ ካብ A1 (መባእታዊ) ክሳብ C2 (ፍጹም) ይዘርጋሕ። ኣብ ሞያዊ ስልጠና፡ መብዛሕትኡ ግዜ B1 ወይ B2 ደረጃ የድሊ።

ፊተን “fide” ኣብ ስዊዘርላንድ ንናይ መዓልታዊ ህይወት ደረጃ ቋንቋ ፈረንሳይ ይምርምር። ናይ ኣፍ (ቃል) ከምኡ'ውን ናይ ጽሑፍ ቋንቋ ደረጃ ይፍተን። እቲ ውጽኢት ብ “ ናይ ቋንቋ ፓስፖርት (Passeport des langues)” ይወሃብ። እዚ ፓስፖርት'ዚ ስራሕ ንምድላይ፡ ናይ መንበሪ ፍቓድ ንምሕታት ወይ ናይ ስዊዘርላንድ ዜግነት ንምውሳድ ክትጥቀምሉ ትኽእሉ ኢኹም።

3. ስልጠናን ስራሕን

ብዙሓት ሰባት ናብ canton du Jura ክሰርሑ ይመጹ። ብተወሳኺ፡ 5% ናይ ወጻእተኛታት ናብ canton du Jura ናይ ሞያ ስልጠና ንምውሳድ ይመጹ።

እንተኾነ ግን ንወጻእተኛታት ኣብ ናይ ስራሕ ዓለም ምስታፍ ብዙሕ ግዜ ኣጸጋሚ እዩ። እዚ ብብዙሕ ምክንያታት ኣጸጋሚ እዩ፡ ምምሕዳራዊ ኣሰራርሓታት ዝተሓላለኹ እዩ፤ ኣብ ሃገሮም ዘሎ ኣብያተ ትምህርትን ስልጠናን ምስ ናይ ስዊዘርላንድ ተመሳሳሊ ኣይኮነን፤ ካብ ሃገሮም ዝወጸ ተመክሮን ዲፕሎማታትን ኣብ ስዊዘርላንድ ኣፍልጦ ኣይግበረሉን፤ ሰባት ፈረንሳይኛ ጽቡቕ ኣይዛረቡን እዮም፤ ብዙሓት ፈተውትን ኣፍልጦን የብሎምን። ሓደ ሓደ ግዜ ሰባት እናሰርሑ ወይ ስራሕ እናደለዩ ከለዉ ዘይፍትሓዊ ኣተሓሕዛ ወይ ኣድልዎ ይግበረሎም።

ሓገዝ ስራሕ አብ ምርካብ

እቲ ዞባዊ ቤት ጽሕፈት ስራሕ (L'Office régional de placement, ORP) ንሰባት ስራሕ ንምርካብ ይሕግዝ። ክልተ ብሮሹራት ካብ ቤት ጽሕፈት ውህደት ወጻእተኛታት ከምኡ'ውን ኣንጻር ዓሌታዊነት (Bureau de l'Intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme) ዝካየድ ቃልሲ ይርከባ። ኣርእስቲ ዜናታት እነሆ፡-

- “ኣብ canton du Jura ስራሕ ትደልዩ ዲኹም?” (መረዳእታን መሳርሒታትን)
- “ኩሎም ኣብ ስራሕ ማዕረ እዮም። ኣብ ስራሕ ዓለም ዓሌታውነትን ኣድልዎን ንምክልኻል ዘገልግል መምርሒ ሰናይ ልምዲ” (ብፍላይ ንኣስራሕቲ)

ሓገዝ ስልጠና ንምድላይን ንምጅማርን

እቶም PréFOR ከምኡ'ውን PAI + መደባት ናብ ስዊዘርላንድ ንዝመጹ ካብ 16 ክሳብ 25 ዝዕድሚኦም መንእሰያት ዝተዳለዉ እዮም።

እዞም ፕሮግራማት እዚኦም እዞም መንእሰያት ጸኒሖም ናብ ሞያዊ ስልጠና ክኣትዉ ይሕግዝዎም።

እቲ ናይ ድሕሪ ግዴታዊ ስልጠና ኣገልግሎት (ድሕሪ ግዴታዊ ትምህርቲ) ንመንእሰያትን ዓበይትን ሞያዊ ስልጠና ክረኽቡ ይሕግዞም።

AJAM ብተወሳኺ ብፍላይ ነቶም ካብ ዑቕባ ዝመጹ ሰባት ስልጠና ንምርካብ ሓገዝ ይህብ።

4. ቁልዕነት (ካብ 0 ክሳብ 4 ዕድመኦም)

እተን ቀዳሞት ዓመታት ናይ ህይወት ንውሉድ ምዕባለ ኣገደስቲ እየን። ኣብ'ዚ እዋን'ዚ፣ ቆልዑ ብዙሕ ነገራት ይመሃሩ። እቶም ቆልዑ፣ ብፍላይ ኣብ ናይ ትምህርቲ ህይወቶም፣ ጽኑዕ መሰረት ምሃብ ኣገዳሲ እዩ።

ምትብባዕን ስልጠናን ማእከል ንደቂ ኣንስትዮን ስድራቤትን (Le Centre d'Animation et de Formation pour Femmes et Familles (CAFF)) ንወለድን ህጻናትን ናይ ስራሕ መደባት የቐርብ።

ኣብ'ዚ ዓውደ መጽናዕቲ፣ ብዛዕባ ወላዲነት ኢና ንዛረብ። ብዛዕባ'ዚ ኣርእስቲ'ዚ'ውን ንዛረብ ኢና፡-

“ንውላድኹም ኣብ ቤት ትምህርቲ ጽቡቕ ጅማሮ ንክጅምሩ ብኸመይ ከተዳልውዎም ትክእሉ”።

“ንእሽቶ፡ ኣይፋል (Petits:pas)” ብስድራቤታት 2000 ዝቐርብ መደብ እዩ።

እዚ መደብ'ዚ ንዕብየት ህጻናት ድጋፍ ይህብ። ምስ ሕብረተሰብ ንክዋሃዱ ይሕግዞም። ውሉዳት ምስ ወለዶም

እናተጸወቱ ምዝራብ፣ ምንቅስቃስ፣ ዕርክነት ምምስራት፣ ስምዒታቶም ምቁጽጻር፣ ወዘተ ይምሃሩ እዮም።

“Bain de livres (መሕጸቢ መጽሓፍቲ)” ብልዕሊ 80 ቋንቋታት ኣብ ዙርያ መጻሕፍትን ታሪኻትን ንጥፈታት የዳሉ።

መጽሓፍትን ጸወታታትን ብዛዕባ ብሓባር ምንባር (le Vivre-ensemble)፡- ብዛዕባ ዝተፈላለዩ ባህልታትን

ብዛዕባ ብሓባር ምንባርን ምስ ቆልዑ ንምዝርራብ መጻሕፍትን ጸወታታትን ኣለዉ። ገለ መጻሕፍትን ጸወታታትን

ኣብ Porrentruy ኣብ ዝርከብ Jura ካንቶናል ቤተ መጻሕፍቲ ይርከብ።

ቆልዑን ፈረንሳይኛን

ቋንቋ ወጻኢ ዝዛረቡ ቆልዑ ምስ ቋንቋ ፈረንሳይ ዝዛረቡ ቆልዑ ብዝተኻለ መጠን ቀልጢፎም ክራኽቡ ኣለዎም። ቅድሚ ናብ ቤት ትምህርቲ ምኻዶም ፈረንሳይኛ ምምሃሮም ኣገዳሲ እዩ። መዋእለ ህጻናት፣ መዋእለ ህጻናት ወይ ንወለዲን ቆልዑን ዝወሃብ ፍሉይ ዕድላት ነዚ ንምግባር ጽቡቕ እዩ። ወለዲ ምስ ደቆም ብዙሕ ግዜ ናይ ባዕሎም ቋንቋ ክጥቀሙ ኣለዎም። ኣገዳሲ እውን እዩ። ንኣብነት፡- ብዙሓት ምስ ቆልዑ ይዛረቡ፣ ይሰምዕዎም፣ ብቋንቋኦም ዛንታታት ይነግሩዎም። ኣብ ዕድመ ትምህርቲ ዝርከቡ ቆልዑ እውን ብቋንቋኦም ትምህርቲ ክወስዱ ይኽእሉ እዮም። እዞም ትምህርታት እዚኦቶም፡- ትምህርታት ቋንቋን መበቆል ባህልን (ትምህርታት LCO) ተባሂሎም ይጽውዑ። እዞም ኮርሳት እዚኦቶም መብዛሕትኡ ግዜ ብኤምባሲ ወይ ቆንስል ወይ ማሕበር ናይታ መበቆል ሃገር ይዳለው። ቤት ትምህርቲ ብዛዕባ ናይ LCO ትምህርታት ኩሉ ሓበሬታ ይህቡ።

5. እቲ “ብሓባር ምንባር (Vivre-ensemble)”

ኣብ ከተማና ኩሉ ሰብ ጽቡቕ ክስምዖ ኣለዎ። ነፍስወከፍ ሰብ ኣካል ናይ ሕብረተሰብ ኮይኑ ንናይ ሓባር ጥቕሚ ክእለቱ የበርክት። ነፍሲ ወከፍ ሰብ ኣብ መዓልታዊ ህይወቱ፣ ኣብ ገዛእ ማሕበረሰቡ፣ ኣብ ከባቢኡ ወይ ምስ ጎረባብቲ ክሳተፍ ይኽእል እዩ።

ማሕበራት፣ ጉጅለታት ወጻኢተኛታትን ሃይማኖታዊ ማሕበረሰባትን እውን ነዚ ኣገደስቲ እዮም።

ብወለንትነትምግባር እውን ይከኣል እዩ።

“ብሓባር ምንባር (Vivre ensemble)” ዝድግፉ ፕሮጀክታት ክትፈጥሩ ትደልዩ ዲኹም?

ጠቓሚ ሓበሬታን ምኽርን ኣብዚ ዝስዕብ ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም፡-

ቤት ጽሕፈት ውህደት ወጻኢተኛታትን ኣንጻር ዓሌታውነትን (Bureau de l'Intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme)

Faubourg des Capucins 20

2800 Delémont

ኢ.መይል፡- secr.bi@jura.ch

ስልኪ፡- 032 420 51 12

ሶኒን ሓመስን ካብ 8:30 ክሳብ 12:00 ከምኡ'ውን ካብ 13:30 ክሳብ 16:30

ዓርቢ ካብ 8:30 ክሳብ 12:00 ከምኡ'ውን ካብ 13:30 ክሳብ 16:00.

ንደቂ ኣንስትዮ

ምትብባዕን ስልጠናን ማእከል ንደቂ ኣንስትዮን ስድራቤትን (Le Centre d'Animation et de Formation pour Femmes et Familles (CAFF)) ንስድተኛታት ደቂ ኣንስትዮ ናይ ስራሕ መደባትን ንጥፈታትን የቐርብ። እዞም ዓውደ ምጽናዕትታት እዚኦም ፈረንሳይኛ ንምዝራብን ሓደሽቲ ሰባት ንምፍላጥን ዕድል ይህቡ።

ንኹሉ ሰብ (ደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኣንስትዮን)

LARC፣ ብናይ Caritas Jura ዝምራሕ፣ ንኹሉ ሰብ ክፉት እዩ። ሓደሽቲ ሰባት ክትረኽቡን ክትፈልጡን እትኽእሉ ቦታ እዩ።

ቤት ጽሕፈት ውህደት ወጻኢተኛታትን ቃልሲ ኣንጻር ዓሌታውነትን (Bureau de l'Intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme) ሓደ ሓደ ግዜ ኣብ ጉዳይ ምውህሃድ ወይ ዓሌታውነት ዝምልከቱ ኣርእስታት ኣብ ዙርያ ጠረጴዛታት ወይ ምርኢት ዝኣመሰሉ ንጥፈታት የዳልዩ እዮም።

6. አንጻር አድልዎን ዓሌታውነትን ምቅላስ

ሓደ ሰብ ዘይፍትሓፊ አተሓሕዛ ይግበረሉሎ ድዩ? ካብተን ካልኣት ዝነሓስ አኻብሮት ይረኽቡ፤ ምኽንያቱ፡-

- ብመበቆሉ
- ብጾታኡ
- ብዕድምኡ
- ብቋንቁኡ
- ብማሕበራዊ ኩነታቱ
- ብኣነባብርኡ
- ብሃይማኖቱ፤ ስርዓታቱ ወይ ፖለቲካዊ አረኣእያታቱ
- ወይ ብሰንኪ ኣካላዊ፤ ኣእምሮአዊ ወይ ስነ ኣእምሮአዊ ስንክልና?

ስለዚ እዚ ሰብ እዚ ግዳይ አድልዎ እዩ።

ንሕና እውን፡- እዚ ሰብ እዚ አድልዎ ይግበረሉ እዩ ንብል።

ኣብ ሕገ መንግስቲ ስዊዘርላንድ፤ ዝኾነ ሰብ አድልዎ ክግበረሉ የብሉን ዝብል ጽሑፍ ኣሎ።

ዓንቀጽ 261bis ናይ ገበን ሕጊ ኣብ ህዝባዊ ቦታታት ዝፍጸም አድልዎ ይቐጽዕ።

እንተኾነ ግን ኣብ ብዙሕ መዳያት ህይወት አድልዎን ዓሌታውነትን ይርከብ።

ንኣብነት፡- ኣብ ስራሕ፤ መንበሪ ገዛ ክንደሊ ከለና፤ ወይ ምስ ጎረባብትና ኣብ ዘሎና ርክብ።

እዚ ብመልክዕ ዝጎድእ ቃላት፤ መጥቃዕቲ ወይኖውን በደል ክኸውን ይኽእል።

እቲ ዘሕዝን ግን፤ እዚ መብዛሕትኡ ግዜ ብሕቡእ መንገዲ እዩ ዘጋጥም። ክንርእዮ ኣይንኽእልን ኢና።

ግዳይ ናይ አድልዎ ወይ ዓሌታውነት ዲኹም?

ወይ ናይ አድልዎ ወይ ናይ ዓሌታውነት ተግባራት ሪእኹም ዲኹም?

ስለዚ ምስቲ ቤት ጽሕፈት ርክብ ግበሩ፡-

ቤት ጽሕፈት ውህደት ወጻእተኛታትን ኣንጻር ዓሌታውነትን (Bureau de l'Intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme)

Faubourg des Capucins 20 - 2800 Delémont

ኢመይል፡- secr.bi@jura.ch

ስልኪ፡- 032 420 51 12

ሶኒን ሓሙስን ካብ 8:30 ክሳብ 12:00 ከምኡውን ካብ 13:30 ክሳብ 16:30

ዓርቢ ካብ 8:30 ክሳብ 12:00 ከምኡውን ካብ 13:30 ክሳብ 16:00.

ኣብኡ ምስማዕ፤ ሓበሬታን ምኽርን ትረኽቡ።

እዚ ቤት ጽሕፈት እዚ ኣብ canton du Jura ንዝተፈጸመ ኩሉ ናይ አድልዎ ጉዳያት ይጽሕፍንን ይምዝግብን።

ኣንጻር ዓሌታውነት ክትቃለሱ ትደልዩ ዲኹም?

እዚ ቤት ጽሕፈት'ዚ ኣብ ጸረ ዓሌታውነት ፕሮጀክትታትኩም ምኽሪ ይህበኩምን ይድግፈኩምን እዩ።

7. ትርጉምን ምትርጓምን

ናብ ስዊዘርላንድ ክትኣትዉ ከለኹም ገና ፈረንሳይኛ ኣይትዛረቡን ወይ ጽቡቕ ጌርኩም ኣይትርድእዎን ኢኹም።

ብዙሕ ግዜ ግን ንሕድሕድኩም ጽቡቕ ጌርኩም ምርድዳእ ኣገዳሲ እዩ።

ንቀለልቲ ኩነታታት መሓዙት፡ ስድራቤት ወይ ኣብ ከባቢኹም ዘለዉ ሰባት ክትርጉሙ ክሕግዙኹም

ክትሓትዎም ትኽእሉ ኢኹም።

ግን ኣገዳሲ ወይ ብሕታዊ ዝርርብ (ንኣብነት ምስ ሓኪም፣ ኣብ ቤት ትምህርቲ ወይ መንግስታዊ ሰነዳት)

እንተሃልይኩም ብሞያዊ ተርጓሚ ክትጽውዑ ይሓይሽ።

ናይ ካሪታስ ስዊዘርላንድ (de Caritas Suisse) "ዓርስኻ ምርዳእ (se comprendre)" ኣገልግሎት ሞያዊ ተርጓሚታት የቐርብ።

ንሶም ናይ ማሕበረሰብ ተርጓምቲ እዮም። ገሊኦቶም ካብ ሃገርኩም ዝመጹ እዮም። ቋንቋኹም ይዛረቡን

ባህልኹም የፈልጡን እዮም። ብኣካል፣ ብስልኪ ወይ ብቪድዮ እዮም ዝሰርሑ። እዞም ተርጓምቲ ኣብ ፍሉይ

መስርሕ እውን ክሕግዙኹም ይኽእሉ እዮም።

ዝያዳ ሓበሬታ (ኢንክኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.bonjour-jura.ch/ti/integration/les-offres-dintegration